

Certificaat motorheggenschaar en bosmaaier voor vmbo-leerlingen

Ambachtsheren van het veld

Een docent uit Doetinchem en een coördinator vmbo uit Schaarsbergen, van IPC Groene Ruimte, zorgden dat vierdejaars leerlingen de kans kregen om naast hun vmbo-diploma twee extra certificaten te halen. Goed voor het portfolio én voor het zelfvertrouwen. Hoe petit seigneurs grand worden.

Het zonnige tafereel op het veld doet even doen denken aan een plaatje van vroeger tijden: als het hooi wordt binnengehaald en het tijd is voor een boterham en koffie. De jongens die bij elkaar in de zon in het gras zitten komen even bij van het werken met de bosmaaier.

Dat doen ze op een natuurterrein nabij de vestiging van IPC Groene Ruimte in Schaarsbergen. Het tafereel wordt begrensd door een hoog hek. Aan de andere kant van dat hek is er ineens een blauwe tank en verschijnen enkele ME-ers, die zich verspreid opstellen. Ook in oefening, maar dan van een andere categorie. Dat roept bij de jongens wat mogelijk, maar vooral werklust op. Ze

staan op, controleren hun bosmaaiers, maken ze schoon en vullen brandstof bij, om daarna weer aan de slag te gaan. Als de verslaggever voor een foto dicht in de buurt komt, zet een cursist direct zijn maaier stil. Precies zoals het hoort.

Trots

Het is dag één van een tweedaagse oefening met afsluitende toetsen, die resulteren in de certificaten 'basis bosmaaien kruidachtigen' en 'haag knippen met de motorheggenschaar'. Vandaag is de bos-

Arnold Bakker (l) en Gerben Diersen werkten intensief samen om de training met certificaat voor te bereiden

De leerlingen staan op, controleren hun bosmaaiers, maken ze schoon en vullen brandstof bij, om daarna weer aan de slag te gaan

maaiërdag, morgen is de motorheggen-schaar aan de beurt. 's Ochtends oefenen, 's middags de praktijktoets, middels een beoordeling door IPC Groene Ruimte-instructeur Paul ten Hoedt. Het is voor het eerst dat vmbo-ers met motorheggen-schaar en bosmaaier werken bij het praktijkcentrum en dat dit resulteert in een certificering, als verdieping buiten het vmbo-diploma om.

Ze zijn stoer, zelfbewust, een beetje lacherig door de aandacht, maar toch serieus bezig. Je ziet dat de jongens van het groene vmbo in Doetinchem trots zijn op wat ze hier doen. Dat zijn ook de techniekdocenten die hen hier begeleiden, Otto Yntema en Gerben Diersen. Zij vertellen dat het feit dat ze iets bijzonders doen, de leerlingen zoveel extra geeft. "Je ziet die jongens groeien. Ze

'De leerlingen gaan met een voldaan gevoel, met een extra certificaat van school. Dat is het leuke van onderwijs.'

zijn buiten school vaak al heel praktisch bezig, op stage en in bijbanen. Dit is een uitdaging, een extra ervaring voor ze."

Veilig

Wat een cursist met een certificaat op zak kan? 'Hij kan op een veilige, efficiënte manier een haag knippen met behulp van de motorheggen-schaar en een bosmaaier bedienen. Met de juiste beschermingsmiddelen en met inachtneming van eigen en andermans veiligheid. Daarnaast kan hij kleine onderhoudswerkzaamheden aan de machine zelfstandig uitvoeren', zo melden de papieren.

En dat is mooi voor een bijna 16-jarige, vierdejaars vmbo'er. De zeven leerlingen

Groene ruimte van AOC Oost in Doetinchem zijn hier dan ook op vrijwillige basis. Het zijn jongens van alle niveaus, die naast Groene ruimte hebben gekozen voor agrarische techniek. De meeste jongens gaan volgend jaar verder op een groen mbo, maar er gaat er bijvoorbeeld ook één naar de havo en één naar de laboratoriumschool.

Naast school zijn ze vaak al volop aan het werk in het groen, in het weekeinde en tijdens de vakanties. "Geweldig natuurlijk dat ze hun baas het certificaat kunnen laten zien. Echt zelfstandig gebruiken bij de werkgever zit er echter nog even niet in, omdat werken met de bosmaaier tot je achttiende onder begeleiding van een voldoende opgeleide volwassene moet", vertelt coördinator vmbo Arnold Bakker van het praktijkcentrum. Hij en docent Gerben Diersen van het aoc zijn de initiatiefnemers. Diersen vertelt over de aanleiding, die is dat op school de mogelijkheden voor training beperkt zijn, omdat het gaat om het hanteren van machines, waaraan risico's zitten. "Toen heb ik gedacht: waarom niet naar Schaarsbergen?"

Dat is overigens meteen het lastigste aspect, vindt Arnold Bakker: de zorg dat er niks gebeurt met de leerlingen. Als onderwijsinstelling mag je onder strikte voorwaarden volgens ontheffingen op de wet 15-jarigen met bepaalde machines laten werken. Van tevoren deed IPC Groene Ruimte daarom een risico-inventarisatie en heeft precies bekeken op welke manier je de training veilig kunt uitvoeren. Daarom zijn, naast instructeur Paul ten Hoedt die beoordeelt hoe de jongens werken, de twee Doetinchemse docenten in de buurt, die meteen kunnen ingrijpen als er iets gebeurt.

Vooraf

Vorig jaar is in Schaarsbergen voor het

De maaiers controleren en schoonmaken

eerst een training gehouden voor een groepje vierdejaars uit Doetinchem, toen nog zonder toetsing. Diersen: "Toen zagen we dat de helft van dat groepje dat best mét kon. En jongens die eventueel niet voor certificering in aanmerking zouden komen, kun je toch een hart onder de riem steken: jij hebt het toch maar gedaan en ervaring met de bosmaaier opgedaan, dat is sowieso een →

voorsprong voor je. Haal jij de toets straks op het mbo maar.”

Bakker en Diersen hebben deze training gezamenlijk voorbereid. Zo kreeg Bakker de lesstof van het aoc van tevoren toegestuurd en zijn ze vooraf twee keer bij elkaar geweest. Gerben Diersen heeft het groepje leerlingen bij elkaar gebracht, dat zes weken eerder een kennismakingsdagdeel had in Schaarsbergen. Een les in het onderhoud van bladblazer, motorheggenschaar en dergelijke.

Arnold Bakker: “Ze kregen de machines als het ware in handen als monteur, en daarbij instructie hoe ze te gebruiken. Tijdens deze training zag mijn collega Paul ten Hoedt dat het aanwezige groepje van zeven in aanmerking kon komen voor certificering.”

Diersen: “Soms moet je je nek uitsteken om iets voor elkaar te krijgen. De leerlingen gaan met een voldaan gevoel, met een extra certificaat van school. Dat is het leuke van onderwijs.”

Bakker: “Het is een enorme opsteker voor ze. Het is iets extra’s dat zij hebben gedaan en dat ze kunnen. Het certificaat van de KCE-goedgekeurde cursussen kan immers als bewijs in het portfolio.”

Liefde

De vmbo-coördinator van IPC Groene Ruimte zegt dat deze certificering buiten de normale kwalificering van het vmbo, inspeelt op een leven lang leren. Op flexibeler, goedkoper onderwijs, dat meer op de persoon is gericht. “Ze stellen straks op het mbo hun eigen leerarrangement samen, daar loopt dit op vooruit. Wanneer ze verder gaan in groen, kan dit hen een vrijstelling opleveren. Dat scheelt hen, afhankelijk van het programma, één of meerdere dagen op het praktijkcentrum. De tijd die vrijkomt kunnen ze gebruiken voor een extra verdieping of juist verbreding van hun opleiding. En hiermee kunnen ze wellicht weer beter keuzes maken, ze zien waarvoor ze leren en daardoor krijg je minder uitstroom, betere vakmensen. Daarbij ontstaat een stukje liefde voor het vak, dat we volgens mij een beetje kwijt zijn.” □